

Copii și tineri în situații de risc
Reducerea inegalităților
Antidiscriminare
Incluziune socială

GHIDUL APLICANTULUI

pentru

APELUL DE PROPUNERI DE PROIECTE “COERENT”

(termen limită de depunere a proiectelor data de 19 mai 2014)

RO10 “Copii și tineri aflați în situații de risc și inițiative locale și regionale pentru reducerea inegalităților naționale și pentru promovarea incluziunii sociale”

- Granturile SEE 2009-2014 -

București

2014

CUPRINS

PREAMBUL.....	3
CONTRIBUȚIA PRIVATĂ LA IMPLEMENTAREA PROIECTULUI	3
DURATA PROIECTULUI ȘI PERIOADA DE IMPLEMENTARE	4
ELIGIBILITATEA GRUPULUI ȚINTĂ ȘI A BENEFICIARILOR.....	4
PROMOTORI DE PROIECTE ELIGIBILI	5
PARTENERI DE PROIECT ELIGIBILI	6
ACTIVITĂȚI ELIGIBILE.....	7
COSTURI ELIGIBILE	8
BUGETUL PROIECTULUI.....	10
PROMOVAREA PROIECTULUI	11
PRINCIPIILE TRANSVERSALE ȘI TEME ORIZONTALE.....	12
PREGĂTIREA PROPUNERII DE PROIECT	14
TRANSMITEREA PROPUNERII DE PROIECT	15

PREAMBUL

Prezentul Ghid al aplicantului își propune să completeze informațiile furnizate în cadrul Apelului de propuneri de proiecte „Coerent”, lansat în data de 17.03.2014 de Fondul Român de Dezvoltare Socială (FRDS), în calitate de Operator de Program (OP) al Programului RO10 “Copii și tineri aflați în situații de risc și Inițiative locale și regionale pentru reducerea inegalităților naționale și pentru promovarea incluziunii sociale”, program finanțat prin intermediul Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European (SEE) 2009-2014. În acest sens, și în considerarea faptului că textul apelului de propuneri de proiecte, redactat în limba engleză, a stabilit cadrul general de derulare a apelului, în cuprinsul prezentului document se vor relua unele aspecte care am considerat că necesită informații suplimentare pentru potențialii aplicanți (de exemplu, operaționalizări ale unor termeni utilizați, îndrumări pentru parcurgerea procesului de pregătire a propunerii de proiect etc.).

Pentru a avea o viziune de ansamblu asupra Programului și a Apelului „Coerent”, recomandăm citirea cu atenție atât a textului Apelului de propuneri de proiecte, cât și a Ghidului aplicantului. De asemenea, înainte de completarea Cererii de finanțare, recomandăm citirea cu atenție a cerințelor fiecărei rubrici, pentru a putea furniza exact informațiile solicitate, corecte și complete.

CONTRIBUȚIA PRIVATĂ LA IMPLEMENTAREA PROIECTULUI

În cazul în care PP este un ONG, așa cum este acesta definit la articolul 1.5.1 (m) din Regulamentul SEE, rata de finanțare a grantului este de 90% din cheltuielile eligibile ale proiectului. Prin urmare, PP trebuie să furnizeze cofinanțare privată în valoare de 10% din totalul costurilor eligibile ale proiectului. Această contribuție poate fi 100% în bani SAU cel puțin 50% în bani și restul în natură (respectiv muncă voluntară), conform articolului 5.4.5 din Regulamentul SEE.

Pentru estimarea valorii muncii voluntare, se vor avea în vedere timpul alocat (normă întreagă, timp parțial, respectiv numărul de ore pentru contractul de timp parțial), durata contractului și valoarea unitară. Prețurile unitare utilizate se vor calcula în funcție de datele oficiale aflate în vigoare la data lansării prezentului apel de proiecte. Astfel:

- a) în cazul muncii care presupune prestarea unor activități administrative sau a muncii necalificate, se va utiliza ca reper *salariul de bază minim brut garantat în plată pe țară*;
- b) în cazul prestării unor servicii specializate/activități complexe, care vizează cunoștințe și abilități/competențe specifice, se va utiliza ca reper *câștigul salarial mediu brut pe țară utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat*.

Potrivit **Hotărârii de Guvern nr. 871/18.11.2013** pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, Art. 1:

(1) Începând cu data de 1 ianuarie 2014, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată se stabilește la 850 lei lunar, pentru un program complet de lucru de 168 de ore în medie pe lună în anul 2014, reprezentând 5,059 lei/oră.

(2) Începând cu data de 1 iulie 2014, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată se stabilește la 900 lei lunar, pentru un program complet de lucru de 168 de ore în medie pe lună în anul 2014, reprezentând 5,357 lei/oră.

Conform art. 16 din Legea nr. 340/2013, a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014, câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014 este de 2.298 lei.

Înainte de semnarea contractului de proiect, PP va prezenta OP un grafic de asigurare a contribuției private (până la predarea ultimului raport intermediar al proiectului, PP va trebui să asigure integral contribuția în bani, conform valorii stabilite în buget, și cel puțin 80% din contribuția în muncă, dacă este cazul).

DURATA PROIECTULUI ȘI PERIOADA DE IMPLEMENTARE

În stabilirea duratei proiectului, PP va ține cont de limitele stabilite în cadrul programului (durata minimă și maximă a unui proiect, data finală pentru eligibilitatea cheltuielilor în cadrul proiectului), de aplicarea procedurilor de achiziții, de specificul sistemului de raportare și plată, dar și de aspectele individuale ale proiectului (tipuri de activități, tipuri și nivel de costuri estimate etc.).

În funcție de numărul de proiecte depuse și de durata procesului de evaluare și selecție, contractarea proiectelor depuse în cadrul acestui apel se estimează că nu va putea avea loc mai devreme de luna septembrie 2014.

ELIGIBILITATEA GRUPULUI ȚINTĂ ȘI A BENEFICIARILOR

În prezentarea fiecărui grup țintă vizat prin proiect, se va descrie cât mai exact în ce constă nevoile de suport ale acestuia, furnizându-se date statistice și calitative relevante în acest sens (cu precizarea sursei).

În cazul tuturor proiectelor, consultarea grupurilor țintă cu privire la intervențiile ce vor fi dezvoltate prin implementarea proiectului este obligatorie și trebuie să fie dovedită prin documente (minute sau procese-verbale ale unor întruniri publice, rapoarte de evaluare elaborate în urma aplicării unor chestionare sau a realizării unor sondaje/ anchete etc.). În acest scop, PP va prezenta, în cadrul propunerii de proiect, informații despre felul în care s-au desfășurat aceste consultări în perioada de pregătire (câte consultări au avut loc, cine a participat - cetățeni, experți, alte categorii, ce concluzii au reieșit, cum s-au transpus în proiect etc.) și va anexa cererii de finanțare documentele care fac dovada acestor consultări.

De asemenea, PP trebuie să asigure informarea periodică a grupului/ilor țintă și pe parcursul derulării proiectului. În acest sens, împreună cu proiectul, PP va depune și un plan de consultare/ informare a grupului/rilor țintă, pentru perioada de implementare a proiectului.

Numărul minim de beneficiari ai proiectului este de 100 de persoane. În determinarea numărului de beneficiari ai proiectului, PP trebuie să aibă în vedere faptul că proiectul trebuie să aibă un raport satisfăcător între rezultatele preconizate și costurile proiectului, acest raport luându-se în calcul la evaluarea proiectului. De aceea, se recomandă ca, la stabilirea numărului beneficiarilor, PP să țină cont de numărul și complexitatea intervențiilor, de tipul și durata intervenției pentru același beneficiar, de impactul preconizat al intervențiilor etc., în corelație cu bugetul solicitat. *(De exemplu, numărul beneficiarilor unei campanii de informare - activitate a unui proiect, este recomandat să fie sensibil mai mare decât numărul minim de beneficiari obligatoriu.)*

În cuprinsul cererii de finanțare, PP va defini/ enunța clar criteriile care vor fi utilizate în selecția beneficiarilor proiectului (dacă este cazul, se vor defini criterii separate pentru fiecare grup țintă de beneficiari). În procesul de selecție a beneficiarilor, PP va avea în vedere respectarea principiilor egalității de șanse și a drepturilor omului (de exemplu, pentru persoane cu aceleași nevoi se va asigura accesul egal la serviciile proiectului, indiferent de sex, religie, orientare politică sau sexuală, dreptul la educație etc.), promovând abordarea incluzivă.

Proiectele care includ un procent relevant de beneficiari romi (cel puțin 20% din beneficiarii proiectului) vor avea un bonus adăugat la scorul final obținut în urma evaluării. Același bonus va fi acordat și în cazul proiectelor care se adresează nevoilor reprezentanților autorităților locale sau județene ale unor unități administrativ-teritoriale cu un procent mare de romi (cel puțin 5% din totalul populației respectivei/lor unități administrativ-teritoriale, conform ultimului recensământ), în măsura în care cel puțin o treime dintre beneficiarii proiectului aparținând grupului țintă „factori de decizie și specialiști din cadrul unor autorități/ instituții/ servicii publice care acționează la nivel local, județean, regional sau național (...)” sunt reprezentanți ai unor autorități locale sau județene ale unor unități administrativ-teritoriale cu un procent mare de romi.

Pe parcursul etapei de implementare a proiectului, PP va prezenta, în cuprinsul rapoartelor de progres, informații privind intervențiile realizate în cadrul proiectului, inclusiv măsurile întreprinse, precum și date statistice privind beneficiarii, în concordanță cu indicatorii stabiliți la nivel de proiect. Conformitatea cu realitatea a datelor referitoare la beneficiari va fi confirmată și asumată de PP și de partenerii de proiect, și după caz, de beneficiarii proiectului. Cu ocazia vizitelor de monitorizare în teren, OP va aprecia măsura în care participarea beneficiarilor la activitățile proiectului corespunde informațiilor furnizate de PP.

Pe lângă indicatorii standard aferenți apelului, pentru documentarea rezultatelor proiectului în ceea ce privește beneficiile aduse grupului/grupurilor țintă, este recomandat ca PP să propună indicatori suplimentari, care să măsoare în profunzime rezultatele proiectului.

PROMOTORI DE PROIECTE ELIGIBILI

În cadrul apelului “Coerent”, PP eligibili sunt:

- entități publice¹ din România;
- organizații neguvernamentale (ONG)² cu sediul în România.

Toți PP trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- să fie persoane juridice recunoscute oficial și înregistrate în România, având capacitatea, în conformitate cu statutul lor, de a acționa în domeniul abordat de proiect;
- să aibă experiență relevantă în domeniul proiectului.

În contextul apelului Coerent, se consideră că PP are experiență relevantă în domeniu dacă în ultimii 5 ani (în perioada 1 aprilie 2009 - 31 martie 2014), a desfășurat în cadrul unui/unor proiect/e³ (început/e și/sau încheiat/e în perioada menționată), fie în calitate de beneficiar, fie

¹ termenul de *entități publice* se referă la autorități centrale și locale și la alte instituții publice

² așa cum sunt acestea definite la articolul 1.5.1 (m) din Regulamentul SEE

³ în accepțiunea generală, un proiect este un proces unic, constând într-o mulțime de activități coordonate și controlate, cu termene de începere și de finalizare, care garantează realizarea unui obiectiv conform cerințelor specificate, incluzând restricții de timp, cost, resurse. Prin urmare, trebuie reținute în

în calitate de partener, activități/ inițiative care se înscriu în sfera celor vizate de obiectivele apelului și care au avut un impact măsurabil (se vor furniza informații despre rezultatele și impactul activităților/ inițiativelor respective.

În cazul în care PP este o entitate publică, trebuie să fie, de asemenea, ordonator de credite⁴.

La depunerea proiectului, PP trebuie să furnizeze o serie de documente privind statutul și experiența solicitate, în scopul stabilirii eligibilității lor. Lista acestor documente se găsește în anexe (vezi Conținutul cadru al dosarului de solicitare a finanțării, care va sta la baza elaborării, de către fiecare PP, a Opisului proiectului). Dacă consideră necesar, OP poate solicita și alte documente care să susțină cele declarate de PP.

PARTENERI DE PROIECT ELIGIBILI

Orice entitate/ organizație publică, privată sau interguvernamentală cu caracter non-profit, a cărei locație primară este în:

- România
- Statele donatoare⁵
- Statele beneficiare⁶ sau
- într-o țară din afara Spațiului Economic European, care are o frontieră cu România

poate fi un partener eligibil într-un proiect depus în cadrul acestui apel.

Partenerul de proiect trebuie să îndeplinească, de asemenea, fiecare dintre următoarele condiții:

- să fie o persoană juridică organizată și gestionată în conformitate cu legislația națională, având capacitatea, în conformitate cu statutul său, de a acționa în domeniul proiectului;
- să aibă experiență relevantă în domeniul proiectului.

În contextul apelului Coerent, se va considera că un partener are experiență relevantă în domeniu dacă a derulat în ultimii 5 ani (în perioada 1 aprilie 2009 - 31 martie 2014), cel puțin o măsură/ acțiune/ inițiativă organizată (începută și/sau încheiată în perioada menționată) care se înscrie în sfera celor vizate de obiectivele apelului și care a avut un impact măsurabil (se vor furniza informații despre rezultatele măsurilor/ acțiunilor/ inițiativelor respective).

- persoanele implicate în proiect să nu fi fost condamnate pentru infracțiuni și alte delictе (de exemplu: infracțiuni contra intereselor publice, legate de conduita profesională, împotriva intereselor financiare ale Comunității Europene etc.).

La momentul depunerii proiectului, partenerii trebuie să furnizeze o serie de documente privind statutul și experiența solicitate, în scopul stabilirii eligibilității lor. Lista acestor documente se găsește în anexe (vezi Conținutul cadru al dosarului de solicitare a finanțării). Dacă consideră

vederea documentării relevanței unor demersuri anterioare acele inițiative ale PP care se încadrează în această definiție general acceptată. Astfel, sursa de finanțare a unui proiect poate fi externă sau internă (autorități centrale/ locale) sau proprie (inclusiv donații).

⁴ în concordanță cu legislația din România, pentru a beneficia și utiliza fonduri publice, entitățile publice trebuie să fie ordonatori de credite

⁵ Islanda, Lichtenstein și Norvegia

⁶ România, Portugalia, Spania, Malta, Cipru, Grecia, Bulgaria, Slovenia, Slovacia, Cehia, Polonia, Lituania, Letonia, Estonia, Ungaria, Croația

necesar, OP poate solicita și alte documente care să susțină cele declarate de parteneri.

Înainte de a încheia un parteneriat, PP trebuie să stabilească:

- pentru ce activități anume prevăzute în proiect are nevoie de un partener (de exemplu, activități pentru care nu are resurse/mijloace sau expertiză, activități pentru derularea cărora factorul geografic reprezintă un impediment pentru PP etc.);
- ce tip de contribuție va avea partenerul în proiect;
- dacă partenerul se impune a fi o entitate publică sau privată și dacă aceasta trebuie să fie din România, din Statele donatoare, Statele beneficiare sau cele vecine României;
- ce beneficii/ plus valoare aduce proiectului fiecare partener (PP va trebui să demonstreze, în cuprinsul propunerii de proiect, valoarea adăugată pe care o aduce fiecare partener).

În urma acestei analize, PP va semna un acord de parteneriat cu fiecare partener de proiect, înainte de depunerea cererii de finanțare (pe modelul pus la dispoziție de OP ca anexă la Ghidul aplicantului). Acordul sau acordurile de parteneriat⁷ trebuie să stabilească în mod clar rolurile și responsabilitățile partenerilor, organismele de coordonare, experții implicați și cota din bugetul proiectului pe care o va gestiona direct fiecare partener.

Partenerul va răspunde în fața PP pentru activitățile pe care le gestionează direct în cadrul proiectului.

O entitate eligibilă poate fi partener de proiect în maxim două proiecte depuse în cadrul prezentului apel și în cel mult trei proiecte depuse în cadrul Programului (de fiecare dată cu o echipă distinctă de experți⁸).

În conformitate cu legislația națională aplicabilă (OUG nr. 23/2013), pentru a selecta o entitate privată în calitate de partener de proiect, o entitate publică care acționează în calitate de PP trebuie să aplice o procedură transparentă și nediscriminatorie de selecție a partenerului/ilor. Metodologia de selecție trebuie elaborată de PP și aprobată de reprezentantul legal al PP. PP este în întregime responsabil de procesul de selecție a partenerului/ilor și va trebui să declare OP că a respectat prevederile legale aplicabile. PP entitate publică poate alege ca parteneri alte entități publice din România fără a derula o procedură de selecție în acest sens.

ACTIVITĂȚI ELIGIBILE

Costurile legate de managementul proiectului nu vor depăși 15% din valoarea totală a costurilor eligibile ale proiectului.

Costurile aferente activităților de cercetare (studii, evaluări de nevoi și de impact etc.) nu vor putea depăși 10% din valoarea totală a proiectului.

⁷ PP poate încheia câte un acord de parteneriat distinct cu fiecare partener, sau un acord de parteneriat comun, cu toți partenerii, prin multiplicarea secțiunilor acordului de parteneriat referitoare la partener

⁸ partenerii vor trebui să pună la dispoziția proiectului experți care au pregătirea, competențele și experiența adecvate pentru postul pentru care sunt propuși în proiect. În acest sens, se va avea în vedere că implicarea aceluiași expert în mai multe proiecte depuse la FRDS (fie la același apel, fie la alte apeluri ale programului) trebuie să fie, pe cât posibil, limitată. Ca urmare, se vor desemna echipe diferite de experți pentru fiecare proiect (acest lucru însemnând ca cel puțin ¼ din echipă și coordonatorul echipei să fie persoane diferite de la un proiect la altul). Dacă totuși există situații în care același expert este implicat în mai multe proiecte depuse la FRDS (de exemplu, specialist achiziții, contabil), se va prezenta o justificare corespunzătoare

Costurile aferente derulării campaniilor de informare și conștientizare nu vor putea depăși 20% din valoarea totală a proiectului, iar impactul acestui tip de activități/ costuri va trebui să fie bine documentat.

Pentru stabilirea cuantumului maxim aferent costurilor de management/ cercetare/ informare-conștientizare vor fi luate în calcul și costurile cu resursele umane implicate în aceste activități.

Costurile de investiții (infrastructură, echipamente etc.) nu vor putea depăși 15% din valoarea totală a proiectului. La evaluarea proiectului se va ține cont de necesitatea acestor costuri în raport cu rezultatele așteptate și impactul proiectului.

Spațiul de derulare a activităților adresate beneficiarilor

În cazul în care în cadrul proiectelor sunt prevăzute activități cu beneficiarii pentru derularea cărora este nevoie de un spațiu permanent (sau doar pe perioada testării măsurilor, procedurilor, metodologiilor etc. dezvoltate prin proiect), alegerea locației acestuia trebuie să se facă în așa fel încât să se asigure accesul facil al beneficiarilor cărora li se adresează proiectul/ serviciile respective.

În acest scop, este indicat să se utilizeze spații aflate în proprietatea publică sau privată a statului/ autorităților locale. Dacă nu se găsește o soluție în acest sens, spațiul poate fi pus la dispoziție de o organizație neguvernamentală (nu este permisă implementarea proiectelor în spații ce aparțin unor persoane fizice). Indiferent cine pune la dispoziție spațiul, PP va depune la dosarul de solicitare a finanțării o declarație a proprietarului acestuia și al terenului pe care se află amplasat, privind punerea la dispoziție a acestora în scopul derulării și, dacă e cazul, asigurării sustenabilității proiectului, pe modelul prezentat în anexe. Dacă se solicită amenajarea și dotarea spațiului, proprietarul îl va pune la dispoziție atât pe perioada de derulare a proiectului, cât și pe perioada prevăzută prin proiect pentru continuarea activităților cu beneficiarii, după încetarea finanțării SEE.

Se pot realiza și construcții de spații destinate activităților cu beneficiarii, dar exclusiv pe terenurile aflate în proprietate publică/ a autorităților locale. În acest scop se vor planifica realist toate etapele necesare realizării lucrării și obținerii tuturor avizelor, astfel încât să nu se reducă perioada de furnizare a serviciilor către beneficiari și să se asigure respectarea obligațiilor și indicatorilor de rezultat conform proiectului (aspect ce va fi avut în vedere la evaluare).

În funcție de situația concretă privind punerea la dispoziție/ utilizarea/ construirea/ amenajarea/ dotarea spațiului destinat activităților cu beneficiarii, la momentul depunerii proiectului PP trebuie să furnizeze o serie de documente privind situația acestuia, în scopul evaluării fezabilității, oportunității etc. Lista acestor documente se găsește în anexe (vezi Conținutul cadru al dosarului de solicitare a finanțării). Dacă consideră necesar, OP poate solicita și alte documente care să susțină/ clarifice cele declarate/ atestate de PP.

COSTURI ELIGIBILE

Bugetul proiectului va include exclusiv costuri eligibile (costuri directe, costuri indirecte și costuri neprevăzute).

Costurile directe eligibile

Costurile directe eligibile ale proiectului sunt acele costuri identificate de PP și/sau de partener,

în conformitate cu principiile proprii de contabilitate și regulile interne uzuale, ca fiind costuri specifice, direct legate de implementarea proiectului și care pot fi, în consecință, direct atribuite acestuia.

Costurile indirecte

Costurile indirecte sunt acele costuri eligibile care nu pot fi identificate de către PP și/sau de partener ca fiind direct atribuite proiectului, dar care pot fi identificate și justificate de sistemul contabil ca fiind efectuate în relație directă cu costurile eligibile atribuite proiectului. Acestea nu includ costurile eligibile directe ale proiectului.

Costurile indirecte sunt eligibile în limita a 10% din costurile directe totale eligibile ale proiectului, excluzând costurile directe eligibile care vor fi subcontractate și costurile resurselor puse la dispoziție de către o terță parte și care nu sunt utilizate pentru sediul PP (articolul 7.4 din Regulamentul SEE).

În funcție de opțiunea PP, costurile indirecte pot fi identificate prin una dintre următoarele două metode:

1. pe baza costurilor indirecte reale - pentru acei PP și parteneri care utilizează un sistem analitic de contabilitate (situație în care PP va furniza o metodă de împărțire pe surse a costurilor indirecte);
2. pe baza calculului unei rate forfetare (până la 10% din costurile totale directe eligibile, exclusiv costurile directe aferente subcontractărilor și costurile cu resursele puse la dispoziție de către terți).

OP recomandă PP determinarea costurilor indirecte prin utilizarea ratei forfetare. Aceasta se calculează la momentul întocmirii bugetului de proiect, decontarea făcându-se conform ratei forfetare determinate de PP/partener, după metodologia prezentată în anexe. Metoda de calcul a costurilor indirecte va fi stipulată în contractul de finanțare a proiectului. Dacă bugetul proiectului cuprinde costuri indirecte alocate partenerului, metodologia de decontare a acestora va fi menționată în Acordul de parteneriat.

Reguli generale privind cheltuielile eligibile:

Pentru a fi decontate din grantul proiectului, cheltuielile trebuie să fi fost efectiv efectuate de PP sau partener și să îndeplinească următoarele **criterii**:

- au fost efectuate între prima și ultima zi a perioadei de eligibilitate, așa cum este ea definită în contractul de finanțare nerambursabilă;
- sunt corelate cu activitățile proiectului și sunt prevăzute în bugetul estimat al proiectului;
- sunt proporționale și necesare pentru implementarea proiectului;
- sunt utilizate exclusiv în scopul realizării obiectivelor proiectului și a rezultatelor preconizate ale acestuia, într-o manieră compatibilă cu principiile managementului financiar eficient și eficace;
- sunt identificabile și verificabile, în special prin înregistrarea lor în contabilitatea PP și/ sau a partenerului, și sunt stabilite în conformitate cu standardele contabile aplicabile țării în care PP și/ sau partenerul este stabilit și cu respectarea principiilor contabile general acceptate;

- respectă prevederile specifice ale legislației în vigoare.

BUGETUL PROIECTULUI

Bugetul proiectului va fi exprimat în lei. Pentru întocmirea bugetului proiectului și verificarea încadrării în limitele minime și maxime ale grantului solicitat, se va avea în vedere cursul InforEuro din luna martie 2014 (1 euro = 4,5015 lei), pe care îl puteți verifica pe site-ul Comisiei Europene, la adresa:

http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm

Ca urmare, la acest curs de referință, grantul minim pentru acest apel este de **450.150 lei**, iar grantul maxim este de **1.350.450 lei**.

Conform art. 3 din Normele de aplicare a OUG 23/aprilie 2013, valoarea totală a contractelor semnate între OP și PP se exprimă în lei și este calculată la cursul InforEuro valabil la data semnării contractelor. În consecință, la semnarea contractelor, se va verifica încă o dată încadrarea în limitele minime și maxime ale grantului, folosind acest al doilea curs de referință (dacă va fi cazul, nu se va elibera o sumă care să depășească limita respectivă).

Proiectul va include, în mod obligatoriu, în susținerea bugetului proiectului, o justificare a costurilor estimate (detaliere pe tipuri de costuri și prețuri unitare – vezi anexele). În acest sens, se recomandă includerea în bugetul proiectului a unor costuri proporționale și corecte în raport cu obiectivele, activitățile și rezultatele planificate ale acestuia. Modalitatea de întocmire a bugetului va face obiectul evaluării proiectului și, în situația în care vor considera necesar, evaluatorii vor putea face propuneri de revizuire a bugetului.

Dacă au fost prevăzute anumite sume la linia de buget *Costuri neprevăzute*, motivele prevederii acestora vor fi menționate, pe scurt, în *Justificarea bugetului*. Valoarea maximă a acestor costuri este de 5% din costurile eligibile directe. Costurile neprevăzute vor putea fi utilizate numai cu aprobarea în avans a OP, constituind modificare majoră a proiectului.

Suma bugetată pentru activități bilaterale nu trebuie să depășească 2% din totalul costurilor eligibile ale proiectului. În categoria „activități bilaterale” intră activitățile derulate în comun de reprezentanți ai PP și/ sau ai partenerilor din România ai acestora cu reprezentanți ai partenerului/ilor din Statele donatoare, în scopul proiectului (formare, activități de schimb de experiență, vizite de studii etc.). Atenție: salariile și costurile de deplasare în interesul proiectului ale experților partenerului din Statele donatoare în legătură cu participarea la activitățile proiectului, altele decât cele încadrate la categoria „activități bilaterale”, vor fi evidențiate în liniile bugetare „Resurse umane”, respectiv „Costuri de deplasare pentru personal și voluntari”, după caz.

Împărțirea bugetului pe parteneri

Împărțirea bugetului proiectului între parteneri va fi negociată între PP și fiecare partener, înainte de depunerea propunerii de proiect. Planul de plăți către partener va fi prezentat în Acordul de parteneriat. Suma convenită de parteneri și menționată în Acordul de parteneriat va fi transferată, în tranșe, după caz, de către PP, în contul deschis de partener/i special pentru acest proiect (la trezoreria locală sau la o bancă comercială).

În cazul în care există parteneri din statele donatoare, PP va avea în vedere faptul că, pe lângă conturile deschise pentru grant la trezoreria locală, va trebui să deschidă conturi, în lei și valută, și la o bancă comercială, pentru transferul fondurilor alocate acestor parteneri (în cazul în care s-a stabilit că aceștia își gestionează singuri bugetul). Transferul se va face în euro.

În cazul în care un partener nu își va respecta obligațiile asumate, PP va suplimenta corespunzător resursele alocate proiectului, pentru a acoperi retragerea partenerului din proiect.

Auditul proiectului

Bugetul proiectului va include, în mod obligatoriu, costuri legate de auditul proiectului. Astfel, fiecare raport intermediar, precum și raportul final vor fi însoțite de un raport de audit, realizat de un auditor independent acreditat de Camera Auditorilor Financiarți din România.

Partenerii din statele donatoare pot include, la rândul lor, în bugetul propriu, costuri de audit. Opinia dată de auditorul străin în raportul de audit este considerată necesară și suficientă pentru a certifica faptul că toate cheltuielile efectuate de acesta în cadrul proiectului respectă cerințele aplicabile (de exemplu, Regulamentul SEE, Apelul de propuneri de proiecte, Ghidul aplicantului, Acordul de parteneriat). În cazul entităților publice din statele donatoare, ca parteneri, dacă nu se contractează un auditor extern, atunci este necesar a se face dovada că auditorul intern autorizat este independent față de entitatea care l-a angajat.

Suma bugetată pentru costuri de audit nu trebuie să depășească 3,5% din totalul costurilor eligibile ale proiectului.

Proceduri de achiziții aplicabile

Pentru atribuirea contractelor de furnizare de bunuri, servicii sau lucrări, PP și partenerii săi din România, după caz, trebuie să respecte prevederile legislației naționale în domeniul achizițiilor publice, respectiv *O.U.G. nr. 34/2006*, în cazul în care au statut de autoritate contractantă, sau *Ordinul nr. 1120/2013 privind aprobarea procedurii simplificate aplicate de beneficiarii privați în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale, obiectivul "Convergență", precum și în cadrul proiectelor finanțate prin Mecanismele Financiare SEE și Norwegian 2009-2014*, în cazul entităților care nu au statut de autoritate contractantă conform *O.U.G. nr. 34/2006*.

Nu este admisă încredințarea efectuării procedurilor de achiziții în cadrul proiectului către un partener, în vederea evitării aplicării prevederilor OUG 34/2006.

În mod excepțional, partenerul din statele donatoare poate efectua achizițiile necesare derulării activității lui în proiect, prin folosirea procedurilor legale de achiziții aplicabile în țara în care își are domiciliul fiscal sau a procedurilor aplicabile în cadrul organizației din care face parte. În acest caz, opinia auditului va cuprinde și referiri despre respectarea reglementărilor aplicabile achizițiilor.

PROMOVAREA PROIECTULUI

Fiecare proiect va conține, în mod obligatoriu, un Plan de comunicare și promovare (vezi anexele), dezvoltat conform regulilor stabilite în Manualul de comunicare și design aferent Granturilor SEE⁹.

⁹ disponibil (exclusiv în limba engleză) aici: <http://eeagrants.org/Media/Files/Toolbox/Communication-manual>

Planul de comunicare trebuie să includă cel puțin următoarele tipuri de informații:

- obiectivele planului și grupurile țintă vizate, inclusiv factorii interesați de la nivel național, regional sau local și publicul larg;
- strategia de comunicare, inclusiv informații despre conținut, activități, mijloace de comunicare și planificarea în timp, având în vedere valoarea adăugată și impactul proiectului/ finanțării;
- cel puțin două activități de informare privind progresul și rezultatele obținute în cadrul proiectului (de exemplu: evenimente de lansare și închidere a proiectului etc.);
- măsurile de evaluare a eficienței activităților de informare și publicitate din perspectiva vizibilității și promovării proiectului, a obiectivelor și impactului acestora, inclusiv persoana de contact.

Solicitanții trebuie să aibă în vedere publicarea periodică pe internet a informațiilor despre proiect și activitățile/ rezultatele acestuia, fie în cadrul unei pagini dedicate exclusiv proiectului, fie într-o secțiune a paginii web proprii a PP.

În consecință, la întocmirea bugetului proiectului, se vor avea în vedere costurile aferente activităților de promovare (de exemplu, evenimente de lansare și închidere a proiectului, comunicate de presă, materiale publicitare/informative, panou publicitar al proiectului, inscripționarea echipamentelor achiziționate din grant, realizare/dezvoltare site etc.).

PRINCIPIILE TRANSVERSALE ȘI TEME ORIZONTALE

Proiectele finanțate prin intermediul Programului trebuie să respecte și să promoveze, în toate etapele de implementare, următoarele principii transversale:

- buna guvernare;
- dezvoltarea durabilă;
- egalitatea de gen.

Buna guvernare este caracterizată prin:

- *participare și incluziune* – participarea tuturor părților interesate relevante, în mod direct sau prin intermediul organizațiilor sau instituțiilor (publice și private);
- *responsabilitate* – responsabilitate față de cei care vor fi afectați de deciziile sau acțiunile respective;
- *transparență* – deciziile și aplicarea acestora sunt realizate cu respectarea normelor și regulamentelor; informațiile sunt liber disponibile și direct accesibile;
- *receptivitate* – instituțiile și procesele acestora deservește toți factorii de interes într-un cadru de timp rezonabil;
- *eficacitate și eficiență* – instituțiile și procesele acestora produc rezultate care satisfac nevoile societății, în timp ce asigură cea mai bună utilizare a resurselor puse la dispoziția lor;
- *respectarea legislației în vigoare* – un cadru juridic echitabil care este pus în aplicare în mod imparțial, respectând drepturile omului și fără corupție.

La nivelul PP și partenerilor care vor implementa proiecte în cadrul aceluși apel, buna guvernare se poate traduce prin implicarea membrilor grupului țintă în luarea deciziilor care îi privesc, existența unor proceduri de funcționare clare, care respectă Regulamentul SEE și legislația în vigoare, un management financiar bun, managementul riscului, evaluare și monitorizare permanentă a proiectului etc..

Dezvoltarea durabilă este un concept integrat care:

- are ca scop îmbunătățirea calității vieții generațiilor actuale și viitoare, în timp ce protejează capacitatea Pământului de a susține viața, în toată diversitatea ei;
- se bazează pe democrație, respectarea legii și a drepturilor fundamentale inclusiv a libertății, egalității de șanse și diversității culturale;
- promovează nivele ridicate de ocupare într-o economie bazată pe educație, inovare, coeziune socială și teritorială și pe protejarea sănătății umane și a mediului.

Dezvoltarea durabilă are în vedere trei aspecte:

- *mediul înconjurător*: evaluarea sistematică a impactului proiectelor pentru mediu și integrarea unor măsuri specifice pentru a limita orice impact negativ (de exemplu: folosirea resurselor naturale regenerabile, reciclarea deșeurilor, prevenirea poluării solului, apei sau aerului etc.);
- *sustenabilitatea economică*: promovarea dezvoltării economice la nivel local/ regional/ național, crearea de noi locuri de muncă și susținerea inițiativelor antreprenoriale;
- *sustenabilitatea socială*: construirea capitalului social; asigurarea respectării nevoilor și priorităților, precum și promovarea egalității și nondiscriminării grupurilor diferite pe criterii de gen, etnie, dizabilitate, vârstă, orientare sexuală, afiliere religioasă; contribuția la lupta împotriva sărăciei și excluziunii sociale, inclusiv a copiilor; facilitarea accesului la educație și formare vocațională; mobilitate, sănătate, angajare și asigurarea unei locuințe.

Egalitatea de gen implică lipsa discriminării pe bază de gen în accesul la resurse, activități și beneficii, oferind, atât bărbaților, cât și femeilor, drepturi și oportunități egale în toate domeniile sociale și economice, în vederea unei dezvoltări durabile.

Principiul egalității de gen se reflectă atât în activitatea organizației, în general (de exemplu, prin facilitarea angajării unui număr proporțional de bărbați și femei), cât și în derularea activităților proiectului (de exemplu, prin asigurarea accesului la activități atât a bărbaților, cât și a femeilor; sau prin activitățile care abordează tematici specifice egalității de gen).

Pentru a identifica nevoile specifice ale femeilor și respectiv ale bărbaților, trebuie avute în vedere aspecte legate de:

- *reprezentare și participare*: În grupul țintă numărul de bărbați e diferit de numărul de femei? Care sunt caracteristicile acestor grupuri?
- *acces la resurse*: Cum sunt împărțite resursele între bărbații și femeile din grupul țintă (timp, informații, bani și putere economică, educație, instruire, muncă, comunicare și IT, servicii sociale, mobilitate)?
- *drepturi, norme și valori*: Există presupuneri cu privire la activitatea bărbaților și a femeilor din zona vizată de proiect? Cum influențează aceste presupuneri rolurile de gen și diviziunea muncii bazată pe gen?

În pregătirea și implementarea proiectelor se va ține cont de standardele relevante ale Consiliului Europei privind drepturile omului și buna guvernare, inclusiv de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Pe lângă principiile transversale, PP sunt încurajați să abordeze în cadrul proiectelor următoarele teme orizontale ale programului:

- incluziune socială;
- antidiscriminare;
- toleranță și înțelegere interculturală;
- respectarea și promovarea drepturilor omului.

PREGĂTIREA PROPUNERII DE PROIECT

PP este principalul responsabil pentru inițierea, pregătirea și transmiterea propunerii de proiect, și cel care răspunde de managementul proiectului și asigură implicarea activă a partenerilor în pregătirea dosarului de solicitare a finanțării și în implementarea proiectului.

Pentru ca acțiunea PP să aibă succes, înainte de elaborarea și depunerea proiectului se vor organiza întâlniri cu participare cât mai reprezentativă a membrilor grupurilor țintă.

Acolo unde este cazul, PP va încuraja participarea specialiștilor romi în procesul de elaborare și implementare a proiectelor (de exemplu: învățători, profesori de limba romani, mediatori sanitari sau școlari, experți/consilieri locali etc.)

Pe baza concluziilor și informațiilor obținute în urma întâlnirilor cu membrii grupurilor țintă, a discuțiilor cu partenerii (după caz), specialiștii locali vor completa formularul cererii de finanțare (pe formatul pus la dispoziție de OP, pe site-ul propriu - <http://www.frds.ro>¹⁰), urmărind cu atenție recomandările din prezentul ghid, furnizând informații clare și relevante care să susțină necesitatea finanțării.

Pentru justificarea proiectului, PP și partenerii săi sunt încurajați să consulte rapoarte, statistici relevante etc. și să utilizeze aceste informații pentru a susține necesitatea proiectului propus atât în aria de intervenție vizată, cât și cu referire la contextul programului, cadrul legal și standardele existente în domeniu.

Propunerea de proiect va fi însoțită de un pachet de documente anexă (*de exemplu, calendarul de implementare a proiectului, justificarea bugetului, acordul de parteneriat, planul de comunicare/publicitate, declarațiile de eligibilitate de la PP și partenerii proiectului, documentele care dovedesc statutul juridic al PP și partenerilor, CV-urile personalului, documentația tehnică pentru lucrările de mică infrastructură etc.*). Lista tuturor documentelor necesare a fi depuse împreună cu cererea de finanțare este disponibilă în anexe (vezi Conținutul cadru al dosarului de solicitare a finanțării și Opisul proiectului).

Srijin pentru elaborarea proiectului

Promotorii de Proiecte interesați de Apelul "Coerent" pot primi sprijin (informații și clarificări, la cerere) pe parcursul pregătirii proiectului, prin intermediul serviciului help desk al OP. Mai multe informații despre cum se poate accesa acest serviciu puteți găsi pe site-ul FRDS, la adresa www.frds.ro/ Granturi SEE/ Help-desk.

¹⁰ Atenție! Potențialii Promotori de Proiecte care folosesc versiuni de Excel mai vechi de 2010, sunt rugați să verifice dacă textul este vizibil în întregime, având în vedere că există o limitare a softului în acest sens (deși se pot scrie 32.767 de caractere, numai 1.024 sunt vizibile). Ca urmare, se recomandă utilizarea versiunilor de Excel 2010 sau 2013, pentru cei care au text de dimensiuni mai mari/celula. Verificați, de asemenea, ca varianta tipărită a formularului de cerere de finanțare să cuprindă textul în întregime, aferent fiecărei celule Excel

Recomandăm de asemenea consultarea periodică a site-ului FRDS, în vederea accesului la informații suplimentare și/sau actualizate, disponibile fie la rubrica Întrebări și Răspunsuri, fie prin intermediul eratelor și/sau corrigendum-urilor publicate de OP.

TRANSMITEREA PROPUNERII DE PROIECT

Cererile de finanțare vor fi redactate în limba română, cu câteva informații prezentate de asemenea în limba engleză, pe formatul pus la dispoziție de OP.

La depunerea propunerii de proiect, PP va prezenta:

- **Dosarul propunerii de proiect**, în două exemplare tipărite pe hârtie: un exemplar cu documente în original și un exemplar care reprezintă copia dosarului cu documente în original; pentru fiecare exemplar, documentele se vor prezenta îndosariate, în biblioraft/dosar, în ordinea prezentată în Conținutul cadru al dosarului de solicitare a finanțării; documentele din fiecare dosar vor fi numerotate, pe fiecare pagină (începând de la ultima pagină către prima – fără a numerota și OPIS-ul); la începutul fiecărui dosar, se va atașa un OPIS al documentelor, cu menționarea numărului total de pagini din dosarul propunerii de proiect;
- **O copie electronică a dosarului propunerii de proiect** (copie identică, pe CD, în format pdf), necesară pentru arhivarea documentelor; pe CD se va regăsi de asemenea Formularul de cerere completat, inclusiv anexele acestuia, în varianta finală, în format Excel, editabil – necesară pentru transpunerea unor date din propunerea de proiect în baza de date a OP).

O parte dintre documentele anexă solicitate ca fiind obligatorii la depunere sunt obligatorii în măsura în care sunt aplicabile (*de exemplu, dacă există parteneri de proiect ai PP, este obligatoriu să se atașeze Acordul de parteneriat*).

Documentele solicitate în copie (de exemplu, statutul organizației) vor purta, pe fiecare pagină, mențiunea „conform cu originalul” și vor fi semnate.

Dosarul de solicitare a finanțării va fi transmis într-un plic/ pachet sigilat, personal, prin curier sau poștă (cu confirmare de primire) la unul dintre sediile OP (din București, Alba-Iulia sau Iași), până la termenul limită - 19.05.2014, ora 16:00 (în cazul depunerii personale). Sediile se află la următoarele adrese:

- București: str. Eugeniu Carada nr. 1, etaj 3, sector 3, București;
- Alba-Iulia: str. Miron Costin nr. 2, apt. 6, camera nr. 1, Alba-Iulia, județul Alba;
- Iași: Cutia poștală 2731, Oficiul Poștal Iași, județul Iași (**doar prin Poșta Română**).

Pe plic/ pachet vor fi menționate următoarele informații:

Mecanismul Financiar SEE 2009 – 2014

Programul RO10 *“Copii și tineri în aflați în situații de risc și inițiative locale și regionale pentru reducerea inegalităților naționale și pentru promovarea incluziunii sociale”*

Apelul: Coerent

Titlul proiectului:

Numele aplicantului:

În cazul în care acesta este transmis prin poștă sau prin servicii de curierat, data poștei (atestată prin ștampila de preluare aplicată pe plic) sau data preluării de către serviciul de curierat trebuie să fie, cel mult, data limită anunțată. În cazul în care dosarul se va depune personal, aceasta se va face până cel târziu la data limită anunțată, ora 16:00.